

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

в.о. директора Інституту,
кандидат юридичних наук

Дорошенко О.Ф.

«30» червня 2020 р.

ПОЛОЖЕННЯ

**про викладачів, гаранта та стейкхолдерів освітньо-наукової програми
в Науково-дослідному інституті інтелектуальної власності
Національної академії правових наук України**

Затверджено рішенням вченої ради НДІ
інтелектуальної власності НАПрН України
30 червня 2020 р. (Протокол № 6)

Введено в дію наказом директора Інституту
від 30 червня 2020 р. № 47-к-а

м. Київ-2020

1. Загальні положення

1.1. Положення про викладачів, гаранта та стейкхолдерів освітньо-наукової програми (далі - Положення) в Науково-дослідному інституті інтелектуальної власності Національної академії правових наук України (далі - Інститут) визначає порядок відбору викладачів освітньо-наукової програми (далі – ОНП) Інституту підготовки докторів філософії зі спеціальності 081«Право», призначення, основні завдання, права та обов'язки гаранта ОНП, види стейкхолдерів, напрями та інструменти їх впливу на забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти.

1.2. Положення розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII, постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» від 30.12.2015 р. № 1187, наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 11.07.2019 р. № 977, документів Національного агентства забезпечення якості вищої освіти.

1.3. Метою Положення є вдосконалення реалізації ОНП Інституту, вдосконалення та розвиток системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти в Інституті.

1.4. У цьому Положенні терміни вживаються у такому значенні:

Освітня (освітньо-наукова) програма Інституту - єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення передбачених такою програмою результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої та професійної кваліфікації. Освітня програма (далі – ОП) може визначати єдину в її межах спеціалізацію або не передбачати спеціалізації.

Гарант освітньо-наукової програми - це науковий (науково-педагогічний) працівник, який/яка працює в Інституті за основним місцем роботи, несе відповідальність за якість ОП, має науковий ступінь та/або вчене звання за відповідною чи спорідненою до ОНП спеціальністю, або належний досвід роботи в галузі.

Стейкхолдери - зацікавлені сторони, фізичні та юридичні особи, які мають легітимний інтерес у діяльності Інституту, тобто певною мірою залежать від нього або можуть впливати на його діяльність;

Група забезпечення спеціальності - група наукових та/або науково-педагогічних працівників, для яких Інститут є основним місцем роботи і які відповідають за виконання ОНП Інституту, особисто беруть участь в освітньому процесі і відповідають кваліфікаційним вимогам, визначеним у Ліцензійних умовах провадження освітньої діяльності. Група забезпечення спеціальності визначається наказом директора Інституту щорічно до початку навчального року.

Акредитація - оцінювання якості ОП та освітньої діяльності закладу вищої освіти/наукової установи за цією програмою на предмет відповідності стандарту вищої освіти, спроможності виконання вимог стандарту, а також досягнення заявлених у програмі результатів навчання.

Національна рамка кваліфікацій (НРК) - системний і структурований за компетентностями опис кваліфікаційних рівнів. Затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 (зі змінами від 25 червня 2020 р. № 519).

2. Відбір викладачів освітньої програми

2.1. Викладання дисциплін ОП (окрім філософії та іноземної мови, які викладають науково-педагогічні працівники Київського національного університету імені Тараса Шевченка відповідно до Установчого договору про створення спільного Науково-освітнього центру від 21 червня 2016 р.) здійснюється співробітниками Інституту з науковим ступенем, що працюють за основним місцем роботи або за сумісництвом.

2.2. Викладачі по кожній дисципліні визначаються директором Інституту. При відборі викладачів враховуються бажання наукового працівника здійснювати викладання, науковий (науково-педагогічний стаж), відповідність його кваліфікації дисципліні, яку він бажає викладати, дані про підвищення кваліфікації, наявність наукових праць із проблем дисципліни, наявність документів, що підвищують кваліфікацію, кількість дисертацій, захищених під його науковим керівництвом (за його наукового консультування), участь у наукових заходах, інші відомості, подані науковим працівником на обґрунтування викладання ним тієї або іншої дисципліни. Також при відборі враховуються результати анонімного анкетування аспірантів, щодо найкращих, на їх думку, викладачів.

Відповідність наукового працівника кваліфікаційним вимогам, визначеним у Ліцензійних умовах провадження освітньої діяльності, є бажаним, проте не є обов'язковою умовою для призначення його викладачем.

2.3. На одну дисципліну може бути визначено викладати як один, так і декілька викладачів. Якщо одну дисципліну викладають декілька викладачів, розподіл тем між ними здійснюється керівником робочої групи з даної дисципліни.

3. Призначення Гаранта, його основні завдання права та обов'язки

3.1. Гарант входить до складу групи забезпечення спеціальності як науковий та/або науково-педагогічний працівник та має відповідати кваліфікаційним вимогам, визначеним Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності. Особа може виступати гарантом лише однієї ОП.

Гарант призначається наказом директора Інституту. До видання відповідного наказу обов'язки Гаранта покладаються на керівника проектної групи, якщо він не є Гарантом іншої програми.

Гарант ОП відповідає за реалізацію та актуалізацію ОНП, а також здійснює моніторинг якості підготовки здобувачів освіти.

Свої повноваження Гарант виконує в межах робочого часу наукового

працівника, що враховується в показниках його роботи.

3.2. Завдання Гаранта:

щодо розробки та реалізації ОП:

- координація роботи з розробки ОП, навчального плану та навчально-методичного забезпечення освітніх компонент;
- забезпечення відповідності змісту програми восьмому рівню Національної рамки кваліфікації;
- координація роботи з оновлення програми, навчального плану та навчально-методичного забезпечення програми з урахуванням пропозицій стейкхолдерів, тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм, а також сучасних вимог;
- контроль над оперативним корегуванням даних щодо кадрового та матеріально-технічного забезпечення реалізації ОП спеціальності в Єдиній державній електронній базі з питань освіти (ЄДЕБО), та інформації щодо інформаційного забезпечення - на офіційному веб-сайті Інституту;
- контроль за умовами реалізації ОП;

щодо забезпечення та контролю якості підготовки здобувачів вищої освіти:

- організація заходів, спрямованих на запити стейкхолдерів;
- організація самоаналізу освітньої програми з метою контролю якості підготовки здобувачів вищої освіти;
- контроль та координація забезпечення якості навчально-методичного забезпечення ОП;
- контроль за дотриманням Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності щодо кадрового, навчально-методичного, матеріально-технічного, інформаційного забезпечення ОП;
- ініціювання самооцінювання ОП, проведення планових процедур внутрішнього контролю якості з метою її вдосконалення;
- надання дирекції та Вченій раді Інституту пропозицій щодо покращення матеріально-технічного та інформаційного забезпечення ОП;
- контроль за своєчасним розміщенням на офіційному веб-сайті Інституту інформації щодо реалізації ОП;

щодо акредитації ОП:

- керівництво підготовкою відомостей про само оцінювання ОП, розміщення їх на офіційному веб-сайті Інституту та передача до Національного агентства з питань забезпечення якості вищої освіти;
- узгодження та розміщення на офіційному веб-сайті Інституту програми виїзду експертної групи під час проведення акредитаційної експертизи;
- виконання функцій контактної особи від Інституту з питань, пов'язаних з акредитацією ОП;
- ознайомлення та розміщення на офіційному веб-сайті Інституту звіту групи експертів за результатами акредитаційної експертизи ОП;
- участь за необхідності у засіданнях галузевої експертної ради та засіданнях Національного агентства з питань забезпечення якості вищої освіти, під час яких розглядається відповідна акредитаційна справа.

3.3. Для виконання поставлених завдань Гарант має такі права:

- вносити пропозиції щодо затвердження, перегляду або оновлення ОП та навчального плану;
- вносити обґрунтовані пропозиції щодо формування та зміни кадрового складу працівників, які забезпечують освітній процес;
- брати участь у визначенні умов реалізації ОП, розробці та оновленні навчально-методичного забезпечення;
- брати участь у засіданнях фахових комісій у процесі звітування здобувачів вищої освіти;
- бути присутнім та висловлювати свою думку на засіданнях робочих груп, випускових відділів, Вченої ради Інституту, на яких розглядаються питання, що стосуються або можуть вплинути на реалізацію ОП;
- вносити пропозиції щодо заохочення працівників, які задіяні до реалізації відповідної ОП;
- отримувати від структурних підрозділів Інституту інформацію стосовно реалізації ОП та заповнення відомостей (звіту) з її самооцінювання.

3.4. У рамках виконання своїх завдань Гарант зобов'язаний:

- організовувати періодичний моніторинг якості ОП та освітньої діяльності з її забезпечення;
- дотримуватися норм етичної поведінки, академічної доброчесності та запобігання виникненню конфліктних ситуацій на усіх етапах реалізації ОП та здійснювати заходи щодо забезпечення дотримання цих норм усіма учасниками освітнього процесу.

4. Види стейкхолдерів, напрями та інструменти їх впливу на забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти

4.1. Види стейкхолдерів.

4.1.1. Зовнішніми стейкхолдерами можуть виступати:

- органи державної влади та місцевого самоврядування;
- заклади вищої освіти та наукові установи;
- інші роботодавці (підприємства; юридичні фірми, адвокатські об'єднання та ін.), які зацікавлені в компетентних спеціалістах;
- різноманітні громадські організації та об'єднання, які безпосередньо не пов'язані із системою освіти, але які зацікавлені у соціальному партнерстві;
- науково-педагогічні працівники, які не є співробітниками Інституту, що можуть дати незалежну оцінку якості реалізації ОП.

4.1.2. Внутрішні стейкхолдери:

- аспіранти та докторанти Інституту;
- науково-педагогічні працівники та інші співробітники Інституту.

4.2. Вплив стейкхолдерів на якість ОП Інституту здійснюється через надання ними пропозицій щодо її відповідності нормативним документам з освіти, запитам здобувачів освіти, сучасним позитивним тенденціям у сфері освіти, тенденціям спеціальності та ринку праці.

4.3. Стейкхолдери рецензують ОП в частині фахової підготовки, а також можуть надавати пропозиції та зауваження щодо процедури здійснення освітнього процесу в Інституті.

4.4. Мета стейкхолдерів полягає у координації діяльності здобувачів освіти, дирекції та викладачів та інших співробітників Інституту, відповідальних за реалізацію ОП та залучених до її реалізації, для покращення якості підготовки здобувачів освіти та зростання показників якості вищої освіти в Інституті.

4.5. Стейкхолдери мають такі завдання:

4.5.1. Завдання внутрішніх стейкхолдерів:

- укріплювати наукову спільноту з дотриманням принципів академічної доброчесності, прозорості, неупередженості та достовірності інформації;

- сприяти покращенню матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу;

- брати участь у моніторингу якості нормативних документів (ОП, робочих програм навчальних дисциплін, методичного забезпечення освітнього процесу, тощо);

- впливати на покращення якості освітньої діяльності та якості викладання навчальних дисциплін, проходження практики, здійснення наукової роботи, тощо.

4.5.2. Завдання зовнішніх стейкхолдерів:

- надавати пропозиції щодо покращення якості практичної підготовки здобувачів освіти та необхідних компетенцій для роботи на практиці.

4.6. Напрями впливу стейкхолдерів на забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти.

Стейкхолдери мають право впливати на:

- прозорість управлінських, організаційних, кадрових процесів щодо освітнього процесу в Інституті;

- організацію вступної кампанії;

- оптимізацію і вдосконалення інформаційних ресурсів (бібліотеки, дистанційного середовища для навчання, офіційного веб-сайту Інституту тощо);

- покращення роботи підрозділів Інституту (структурний підрозділ, Вчена рада Інституту, рада аспірантів та молодих вчених тощо);

- укріплення нетерпимості наукової спільноти Інституту до корупції, плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації, списування, обману, необ'єктивного оцінювання;

- створення робочих груп, комісій зі сприяння реалізації прав здобувачів освіти, створення груп сприяння науковій доброчесності тощо.

- розробку, моніторинг, періодичний перегляд ОП та її зміст;

- оцінку якості викладацького складу за такими критеріями: професійні характеристики, педагогічна діяльність, науково - дослідна, навчально-методична та організаційна робота, міжнародна мобільність;

- вибір технологій і методів викладання навчальних дисциплін;

- якість методичного забезпечення навчальних дисциплін;

- якість і об'єктивність оцінювання результатів навчання здобувачів освіти щодо компетенцій, зазначених в освітній програмі;

- якість матеріально-технічної бази;
- якість процесу набуття практичного досвіду здобувачами вищої освіти;
- якість наукової роботи та можливість участі здобувачів освіти в академічній мобільності, наукових проектах, конференціях, публікаціях тощо.

Здобувачі освіти мають право брати участь в опитуваннях, анкетуваннях, висловлювати власні оцінки і пропозиції, створювати власні сервіси, брати на себе відповідальність і впливати на забезпечення якості освіти.

4.7. Інструменти впливу стейкхолдерів на забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти.

Вплив стейкхолдерів на забезпечення якості освітньої діяльності може здійснюватися через участь у роботі підрозділів Інституту (Вчена рада Інституту, рада молодих вчених Інституту, приймальна комісія, збори трудового колективу тощо); колективно (ініціативні групи, комісії та ін.) та/або індивідуально.

Вивчення пропозицій внутрішніх стейкхолдерів щодо покращення якості вищої освіти в Інституті може здійснюватися через опитування, анкетування, дискусію, публічні виступи, зустрічі з учасниками освітнього процесу тощо.

Внутрішні стейкхолдери беруть участь у процедурах забезпечення та покращення якості освіти через їх співпрацю з відповідальними особами за проведення заходів із моніторингу якості освіти.

Дирекція Інституту зобов'язана забезпечити прозорість і публічність опитувань здобувачів (наявність публічної і прозорої уніфікованої інформаційної системи на сайті Інституту).

Результати опитування здобувачів вищої освіти щодо забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти оголошуються на засіданні Вченої ради Інституту.

Дирекція та Вчена рада Інституту вживають заходів щодо врахування пропозицій стейкхолдерів з удосконалення процесів забезпечення якості освіти та обов'язково інформують здобувачів з цих питань.

4.8. Забезпечення якості освіти в Інституті.

Управління процесом забезпечення якості вищої освіти здійснює група внутрішнього забезпечення якості вищої освіти таким чином:

- а) забезпечення прозорого механізму обрання представників аспірантів до ініціативних груп;
- б) організація підтримки стейкхолдерів у розвитку їх компетентності в процедурах забезпечення якості вищої освіти (зустрічі, консультування, система тренінгів, семінарів тощо).

Вимірювання і аналіз результатів опитування здобувачів освіти щодо окремих компонентів освітньої діяльності Інституту здійснюється групою внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, співробітниками Інституту, відділів, ініціативними групами внутрішніх стейкхолдерів, із залученням за необхідності, незалежних експертів.

Дирекція Інституту здійснює контроль за виконанням заходів щодо удосконалення процесів забезпечення якості освітньої діяльності та якості

освіти.

Структурні підрозділи Інституту за відповідними напрямками діяльності повинні:

- обмінюватися інформацією щодо проблемних питань процесів забезпечення якості вищої освіти з оцінювання результатів навчання здобувачів освіти з внутрішніми стейкхолдерами на рівні відповідальності (структурні підрозділи Інституту);
- впроваджувати пропозиції внутрішніх стейкхолдерів та публічно висвітлювати результати їх діяльності.